Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«**ЗАТВЕРДЖУЮ**»

Директор навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій

_____ Олена МУРАДЯН

«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Курсова робота 1»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти___другий (магістерський) рівень вищої освіти_____

галузь знань С – «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальність_____С5 Соціологія_____

освітня програма_____Цифровий соціум_____

спеціалізація_____

вид дисципліни _____обов'язкова_____

ННІ_____соціології та медіакомунікацій_____

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

«26» _серпня 2026 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Байдак Тетяна Михайлівна, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної соціології і соціальних комунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Зінюк Анна Володимирівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри прикладної соціології і соціальних комунікацій Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
Субота Марина Миколаївна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри прикладної соціології і соціальних комунікацій Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол від « 26 » серпня 2026 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри
прикладної соціології
та соціальних комунікацій _____ Ірина СОЛДАТЕНКО__
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми «Цифровий соціум»

Лариса ХИЖНЯК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол від « 26 » серпня 2026 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Юлія СОРОКА____

ВСТУП

Програма «Курсова робота 1» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності С5 Соціологія, освітньої програми «Цифровий соціум».

Курсова робота є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою.

1. Опис програми

1.1. *Мета:* спрямована на закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

1.2. *Основні завдання:* систематизувати здобуті теоретичні знання, розвивати креативне мислення, аналізувати та порівнювати різні теоретичні підходи щодо розв'язання певної соціальної проблеми.

1.3. *Кількість кредитів* – 3 для денної форми / 3 для заочної форми

1.4. *Загальна кількість годин* – 90 для денної форми / 90 для заочної форми

1.5. *Характеристика*	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Самостійна робота, у тому числі	
90 год.	90 год.

1.6. *Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі повинні набути компетентності та демонструвати такі результати навчання:*

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

ФК 2. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.

ФК 3. Здатність проєктувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію.

ФК 4. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.

ФК 7. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проєкти і програми.

ФК 8. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ФК 10. Здатність досліджувати соціальне підприємництво в цифровому суспільстві та брати участь у ньому, забезпечувати власну професійну реалізацію та успішність на ринку праці та в сфері підприємницької діяльності.

Програмні результати навчання:
ПРН 1. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.
ПРН 2. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.
ПРН 3. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.
ПРН 7. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.
ПРН 8. Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

1.7. *Заплановані результати*

Знання та розуміння

- Розуміння сутності, структури та сучасного стану наукової проблеми, визначеної темою курсової роботи, а також її наукової та суспільної значущості.
- Володіння понятійно-категоріальним апаратом соціологічного дослідження, розуміти їх взаємозв'язки, інтерпретації та контекстні відмінності у сучасних наукових підходах.

Навички та вміння

- Обґрунтовувати актуальність обраної теми в контексті сучасних соціальних процесів, визначати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження.
- Здійснювати теоретичний аналіз проблеми на основі огляду вітчизняних і зарубіжних наукових праць (Розділ 1 магістерського дослідження).
- Формулювати науково обґрунтовані висновки, стисло узагальнюючи результати теоретичного аналізу.
- Дотримуватися академічних стандартів написання наукових текстів, включно з правилами цитування, уникненням плагіату, коректним оформленням бібліографічних описів і посилань.

1.8 - Пререквізити не передбачені для ОК першого семестру навчання.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Методологічні основи дослідження
Зміст: Визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Обґрунтування актуальності теми.

Тема 2. Робота з джерельною базою та формування бібліографії
Зміст: Добір і систематизація літератури, робота з електронними базами даних, фаховими інтернет-порталами, цифровими бібліотеками. Правила цитування, академічна доброчесність.

Тема 3. Структурування та складання плану курсової роботи
Зміст: Розроблення детального плану теоретичного розділу, узгодження його з науковим керівником. Визначення логіки викладу, назв підрозділів і послідовності аналітичного матеріалу.

Тема 4. Написання теоретичної роботи
Зміст: Виклад теоретичних засад проблеми, аналіз історії її дослідження, критичний огляд наукових позицій. Оформлення тексту відповідно до академічних вимог.

Тема 5. Формулювання висновків та оформлення роботи

Зміст: Узагальнення результатів теоретичного аналізу, обґрунтування потреби подальшого дослідження, оформлення списку використаних джерел відповідно до чинних стандартів. Підготовка остаточного варіанта курсової роботи.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Методологічні основи дослідження	18					18	18					18
Тема 2. Робота з джерельною базою та формування бібліографії	18					18	18					18
Тема 3. Структурування та складання плану курсової роботи	18					18	18					18
Тема 4. Написання теоретичної роботи	18					18	18					18
Тема 5. Формулювання висновків та оформлення роботи	18					18	18					18
Усього годин	**90**					**90**	**90**					**90**

.

4. Методи контролю

Максимальна оцінка за виконання курсової роботи становить **100 балів**.

Після подання роботи її змістовне наповнення та відповідність вимогам академічного оформлення оцінюються **науковим керівником**. До захисту допускаються лише ті курсові роботи, які отримали від керівника **не менше 30 балів**.

Під час захисту комісія заслуховує доповідь здобувача щодо основних положень курсової роботи та ознайомлюється з попередньою оцінкою, виставленою керівником. Члени комісії мають право ставити додаткові запитання, що стосуються тематики, теоретичних положень, методології та логіки дослідження. Якість відповідей на поставлені запитання також враховується під час формування остаточної оцінки**.**

Після завершення процедури захисту комісія ухвалює підсумкову оцінку, яка заноситься до екзаменаційної відомості.

Після захисту курсові роботи зберігаються в електронному форматі в Moodle.

5. Схема нарахування балів

Текст курсової роботи	Захист	Сума
60	40	**100**

Критерії оцінювання курсової роботи

Текст курсової роботи	
Чіткість і коректність визначення: об’єкта, предмета, мети, завдань; наукової та практичної актуальності теми.	15
Глибина концептуального аналізу; критична оцінка джерел; виявлення суперечностей; аргументованість викладених положень.	20
Використання сучасних, релевантних та різнопланових джерел; наявність зарубіжних праць; адекватність підбору бібліографії темі.	15
Логічний зв’язок висновків з аналізом; наукова обґрунтованість узагальнень; відсутність декларативних тверджень.	10
Разом за текст	***60 балів***
Захист курсової роботи	
Чітке, логічно структуроване представлення основних положень роботи; здатність виокремити ключові результати теоретичного аналізу.	15
Повнота й коректність відповідей; здатність аргументовано пояснювати положення роботи; вміння працювати з понятійним апаратом.	10
Використання академічної мови; точність формулювань; відповідність стилю наукової комунікації.	5
Лаконічність, послідовність, дотримання регламенту, здатність презентувати матеріал у зрозумілій формі.	5
Оригінальність роботи; відсутність плагіату; коректність посилань.	5
Разом за захист	***40 балів***

Академічна доброчесність та використання технологій штучного інтелекту

Виконання та захист курсової роботи здійснюються з дотриманням принципів академічної доброчесності. Курсова робота має бути самостійним дослідженням здобувача освіти; академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація чи фальсифікація даних і джерел, а також некоректне оформлення цитувань і посилань є порушеннями академічної доброчесності та розглядаються відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Під час виконання курсової роботи використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах курсової роботи застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час захисту курсової роботи: доповіді здобувача освіти щодо основних положень роботи та відповідей на запитання членів комісії, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей, якщо інше не визначено комісією.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки курсової роботи дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення (зокрема бібліографічних описів), генерації ідей та плану роботи. Формулювання методологічних засад дослідження (об’єкта, предмета, мети, завдань), критичний аналіз наукових позицій, текст теоретичного розділу та висновки повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти. Усі джерела, запропоновані за допомогою ШІ, підлягають обов’язковій перевірці на наявність і відповідність оригіналу; посилання на неіснуючі або неперевірені джерела не допускаються.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Під час підготовки презентаційних матеріалів до захисту курсової роботи використання технологій штучного інтелекту може бути складовою виконання завдання (наприклад, для створення візуалізацій, схем, структурування слайдів). Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов’язаний зазначити у вступі або в окремому додатку до курсової роботи: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз джерел, редагування тексту тощо). На вимогу наукового керівника або комісії здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ. Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка

	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

6. Рекомендована література

1. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93#top
2. ДСТУ 3008-2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» URL: http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
3. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» URL: http://lib.vntu.edu.ua/pages/499.html